

Skjervøy kommune
Saksutredning

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato	Å/L
83/04	Formannskapet	21.09.04	

Arkiv	Saksmappe	Saksbehandler	Dato
020	04/01811-1	Rune Stifjell	13.09.2004

Høringsuttalelse til forslag om å overføre skatteinnkrevingen fra kommunene til Staten

Vedlegg:

Høringsbrevet fra Finansdepartementet

Bakgrunn for saken:

Skatteoppkreverutvalget har lagt frem sak med flertallsforslag om å statliggjøre skatteinnkrevingen i Norge, jf NOU 2004 – 12. Tilsvarende forslag har blitt fremmet 3 ganger tidligere de siste 10 år. Først i St.prp. nr 44 (1993-1994), så i St.prp. nr 41 (1995-1996) og senest i forbindelse med oppgavefordelingsutvalgets utredning i 2000. Ved alle anledninger har Stortinget konkludert med at kommunene fortsatt skal ha ansvaret for skatteinnkrevingen.

Skatteoppkreverutvalgets innstilling "Bedre skatteoppkreving" NOU 2004 – 12, er av Finansdepartementet sendt på høring med høringsfrist 1. oktober 2004. Høringsinstansene er bedt om å gi tilbakemelding både på spørsmålet om statlig eller kommunal skatteinnkreving og de forbedringstiltak som er foreslått.

Vurdering:

ORGANISERING

Utvalget var delt i spørsmålet om organisering. De kommunale medlemmene ønsker en fortsatt kommunal skatteinnkreving og har avgitt en særmerknad om dette. De øvrige ønsker å overføre oppgaven til Staten i en eller annen form.

KS og kommunale skatteoppkrevere/økonomifolk støtter en fortsatt kommunal innkreving og begrunner dette med bl.a. følgende:

Innfordringsresultater

Dagens desentraliserte skatteinnkreving fungerer svært godt. Resultatmessig ligger vi i verdenstoppen. De kommunale skatteoppkreverne har et innfordringsresultat mellom 99 og 100%. Det er ingen forskjeller resultatmessig mellom små og store kommuner. Det er derfor ikke mulig å argumentere med at det er noe å tjene på en statliggjøring av skatteinnkrevingen.

Rettsikkerhetsproblematikk

Rettsikkerhet og hevdvunne forvaltningsprinsipper tilsier at fastsettelse av skatt og innkreving av skatt bør gjøres av ulike forvaltningsgrener. Dette er tilfelle i dag der de statlige ligningskontorene utligner skatten og de kommunale skatteoppkreverne krever inn skatten. Avstand mellom fastsettelse og innkreving er av Stortinget flere ganger slått fast som et grunnleggende prinsipp for å gi skattyterne best mulig rettsikkerhet.

God service for skattyterne

En landsomfattende spørreundersøkelse fra Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at kommunale skatteoppkrevere gir bedre service enn de statlige skattekontorene. Dette på vesentlige områder som tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. En statliggjøring vil føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøene. Her i Skjervøy har ligningskontoret allerede i dag kun begrenset åpningstid 3 dager i uken mens skatteoppkreveren er tilgjengelig full dag 5 dager i uka.

Mulighet for å påvirke kommunens inntektsfundament

Den kommunale skatteinnkrevingen bidrar til å opprettholde det kommunale økonomiske selvstyre. Forslaget om å gjeninnføre selskapsskatten som kommunal inntektskilde styrker dette argumentet. Det skal være en positiv økonomisk sammenheng mellom lokalt næringsliv og kommunene. Dersom skatteinnkrevingen statliggjøres reduseres kommunenes muligheter for å kunne påvirke sitt inntektsfundament, og fremtidige inntektsreformer vanskeliggjøres.

Folkevalgt kontroll og innsyn i skattebetalingsordningen

En statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre store statlige sektorkontorer, og fjerne eller vanskeliggjøre mulighetene for folkevalgt innsyn. Dagens ordning gir et godt utgangspunkt for folkevalgt innsyn og kontroll gjennom skatteutvalgene. Denne sikkerhetsventilen er viktig å beholde for skatteyttere som kommer i en situasjon der det ikke er rimelig å opprettholde hele eller deler av skattekravene.

Virkinger i forhold til innkreving av øvrige kommunale krav

Den kommunale skatteinnkrevingen bidrar til å skape et innfordringsmiljø og kompetanse i kommunene som gjør det mulig å opprettholde dyktige innkrevingmiljøer. Dette forhold gjør seg særdeles gjeldende i mindre kommuner som i Skjervøy, men har også betydning i de større kommunene. Kommunale avgifter innkreves etter de samme reglene som skatt og om skatteinnkrevingen forsvinner må kommunen likevel kunne reglene og det blir dermed ingen innsparingsmulighet.

Nærhet til brukerne

Opprettholdelse av kommunale skatteoppkrevere betyr at lokalt næringsliv og skatteyttere har kort vei til en av sine viktigste offentlige samarbeidspartnere. En statliggjøring vil innebære sentralisering og en betydelig reduksjon i antall kontorer. Samordning med ligningskontorene er et av alternativene ved statliggjøring, og vi er allerede i dag nede i kun 99 ligningskontor på landsbasis.

Konsekvenser og kostnader

Analysen og konsekvensvurderinger av en eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen er mangelfull eller mangler totalt i flertallsforslaget. Blant annet spørsmålet om hvorvidt gjennomføringen av oppgaven skal skje som en virksomhetsoverdragelse er ikke berørt.

Det vil utvilsomt påløpe betydelige kostnader ved en overgang til statlig skatteinnkreving. Nye kontorer skal etableres med påfølgende etablerings-, drifts-, og planleggingskostnader. I forbindelse med statlig nyetablering vil kompetanseoppbygging og opplæring være en betydelig oppgave, også kostnadsmessig.

I en overgangsfase vil en statliggjøring også utvilsomt medføre et provenytap for skattekreditorene som vil strekke seg over flere år. Et anslag som er gitt er et provenytap på ca 5 mrd kroner over en 3-årsperiode.

De statlige innkrevingsorganer som er etablert pr i dag har i tillegg langt dårligere innfordringsresultater enn det som oppnås gjennom den kommunale skattebetalingsordningen.

FORBEDRINGSMULIGHETER INNENFOR DAGENS ORDNING

Selv om dagens ordning er meget velfungerende foreligger det forbedringspotensiale som kan gjennomføres innenfor dagens kommunale skatteinnkrevingsordning.

Etter vår oppfatning er de viktigste momenter som foreslås disse:

- Styrking av kommunes incitament for skatteinnkreving. Det må lønne seg for en kommune å drive en effektiv innkreving.
- Innføring av gebyr ved betalingsmislighold og påleggstrekk.
- Registrering av utleggsforretninger med intet til utlegg i løssøreregisteret.
- Elektronisk tilgang til registre. Her kan nevnes ligningsopplysninger, merverdiavgiftsopplysninger, trygdedata og valutaregister.
- Sikkerhetsstillelse for skatte- og avgiftsforpliktelser.
- Hyppigere rapportering og betaling av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Innrapporteringen kan med fordel skje månedlig og på individnivå. En slik ordning vurderes å ikke være belastende for arbeidsgiverne da det mer er i samsvar med lønningssystemene enn dagens terminløsning.
- Gjennomskjæring i proforma eierforhold – utvidet beslagsrett.

Konklusjon:

De argumenter som er anført overfor gir et helt klart bilde av at det vil være riktig å beholde skatteinnkreving som en desentralisert kommunal oppgave. Den kommunale skatteinnkreving fungerer godt og gir meget gode resultater innkrevingsmessig.

En helt avgjørende faktor for å oppnå gode resultater i innkrevingen av skatt er nærhet til og kontakt med skyldnerne. Slik kan en best komme frem til løsninger som gjør at skatten blir betalt innenfor rammer som skyldnerne kan leve med.

Skatteinnkreving kan som oppgave best løses desentralisert i kommunal regi.

Rådmannens

innstilling:

1. Skjervøy kommune går mot forslaget om å statliggjøre skatteoppkrevingen, og ser det som den beste løsningen å videreføre dagens organisering med kommunal skatteoppkrever.

2. Skjervøy kommune ønsker at det igangsettes arbeid for å få gjennomført de organisasjonsnøytrale forbedringsmulighetene som er skissert av skatteoppkreverutvalget.
-

Behandling i Formannskapet - 21.09.2004:

Vedtak i Formannskapet - 21.09.2004:

Enst. Som rådmannens innstilling.

Skjervøy, 130904

Knut Pedersen
rådmann

Rune Stifjell
økonomisjef